Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. lapkričio 13 d.*

„Apeliacinis skundas — Europos Parlamento narys — Išmokos, kuriomis padengiamos išlaidos, patirtos vykdant Parlamento nario funkcijas — Nepagrįstai sumokėtų sumų susigrąžinimas — Išieškojimas — Senatis — Protingas terminas“

Byloje C-447/13 P

dėl 2013 m. rugpjūčio 2 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Riccardo Nencini, gyvenantis Barberino di Mugello (Italija), atstovaujamas advokato M. Chiti,

apeliantas,

dalyvaujant kitai proceso šaliai

Europos Parlamentui, atstovaujamam S. Seyr ir N. Lorenz, nurodžiusiam adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovui pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė R. Silva de Lapuerta, teisėjai antrosios kolegijos teisėjo pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas K. Lenaerts, J.-C. Bonichot (pranešėjas), A. Arabadjiev ir J. L. da Cruz Vilaça,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. balandžio 3 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2014 m. birželio 19 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: italų.

Sprendimą

1 Savo apeliaciniu skundu R. Nencini prašo, viena vertus, panaikinti Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Nencini / Parlamentas* (T-431/10 ir T-560/10, EU:T:2013:290, toliau – skundžiamas sprendimas) tiek, kiek juo byloje T-560/10 atmestas ieškovo prašymas, pirmiausia, panaikinti 2010 m. spalio 7 d. Europos Parlamento generalinio sekretoriaus sprendimą dėl tam tikrų nepagrįstai sumokėtų sumų, kurias ieškovas, buvęs Europos Parlamento narys, gavo kaip kelionės išlaidų ir išlaidų Parlamento nario padėjėjams grąžinimą, išieškojimo ir 2010 m. spalio 13 d. Parlamento Finansų generalinio direktorato generalinio direktoriaus debeto avizą Nr. 315653 ir kitus susijusius arba prieš tai priimtus dokumentus, o nepatenkinus šio prašymo – grąžinti bylą nagrinėti Europos Parlamento generaliniam sekretoriui, kad šis iš naujo teisingai nustatytų prašomą grąžinti sumą; antra vertus, panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek juo byloje T-560/10 ieškovui nurodoma padengti visas bylinėjimosi išlaidas ir dalį bylinėjimosi išlaidų byloje T-431/10.

Ginčo aplinkybės

2 Ginčo aplinkybės išdėstytos skundžiamo sprendimo 1–8 punktuose ir jas galima apibendrinti taip, kaip nurodyta toliau.

3 Apeliantas buvo 1994–1999 m. kadencijos Europos Parlamento narys.

4 Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) atlikus tyrimą, Europos Parlamentas 2006 m. gruodžio mėn. pradėjo su ieškovu susijusių Parlamento nario padėjėjams skirtų išlaidų ir kelionės išlaidų patikros procedūrą.

5 2010 m. liepos 16 d. Europos Parlamento generalinis sekretorius priėmė sprendimą Nr. 311847 dėl tam tikrų apelianto nepagrįstai gautų sumų, susijusių su kelionės išlaidų kompensavimu ir Parlamento padėjėjams skirtų išlaidų grąžinimu, išieškojimo (toliau – pirmasis generalinio sekretoriaus sprendimas).

6 Pirmajame generalinio sekretoriaus sprendime, kuris buvo surašytas anglų kalba, nuspręsta, kad, remiantis Parlamento narių išlaidų kompensavimo ir kitų išmokų mokėjimo nuostatais, apeliantui, kai jis buvo Europos Parlamento narys, buvo neteisėtai išmokėta 455 903,04 EUR suma (iš jų 46 550,88 EUR kelionės išlaidoms ir 409 352,16 EUR Parlamento nario padėjėjams skirtoms išlaidoms) (toliau – ginčijama suma). 2010 m. rugpjūčio 4 d. apeliantas gavo Europos Parlamento Finansų generalinio direktorato generalinio direktoriaus debeto avizą Nr. 312331 dėl ginčijamos sumos (toliau – pirmoji debeto aviza).

7 2010 m. spalio 7 d. Europos Parlamento generalinis sekretorius priėmė naują sprendimą (toliau – antrasis generalinio sekretoriaus sprendimas), surašytą italų kalba, kuriuo pakeistas pirmasis generalinio sekretoriaus sprendimas, prie jo buvo pridėta tos pačios dienos Europos Parlamento Finansų generalinio direktorato generalinio direktoriaus debeto aviza Nr. 315653 (toliau – antroji debeto aviza) dėl ginčijamos sumos, kuria pakeista pirmoji debeto aviza. Apie šiuos abu aktus apeliantui pranešta 2010 m. spalio 13 d.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

8 Ieškiniu – jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2010 m. rugsėjo 24 d. – ieškovas byloje T-431/10 skundė pirmąjį generalinio sekretoriaus sprendimą, pirmąją debeto avizą ir kitus su šiais dokumentais susijusius arba prieš tai priimtus dokumentus.

9 Ieškiniu – jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2010 m. gruodžio 10 d. – ieškovas byloje T-560/10 skundė antrąjį generalinio sekretoriaus sprendimą ir antrąją debeto avizą, taip pat pirmąjį generalinio sekretoriaus sprendimą, pirmąją debeto avizą ir kitus su šiais dokumentais susijusius arba prieš tai priimtus dokumentus.

10 Ieškovo tuo pat metu pateikti prašymai taikyti laikinąsias apsaugos priemones buvo atmesti Bendrojo Teismo pirmininko nutartimis *Nencini / Parlamentas* (T-431/10 R, EU:T:2010:441) ir *Nencini / Parlamentas* (T-560/10 R, EU:T:2011:40).

11 Bylos T-431/10 ir T-560/10 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė bei žodinė proceso dalys ir priimtas galutinis sprendimas.

12 Per 2012 m. balandžio 18 d. posėdį ieškovas atsiėmė ieškinį byloje T-431/10.

13 Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas atsižvelgė į tai, kad ieškovas atsiėmė ieškinį byloje T-431/10, ir todėl nurodė išbraukti šią bylą iš registro.

14 Priimdamas sprendimą byloje T-560/10, Bendrasis Teismas konstatavo, kad ieškovo reikalavimai, susiję su „kitais su [antruoju generalinio sekretoriaus sprendimu] susijusiais arba prieš tai priimtais dokumentais“, buvo pateikti dėl vien parengiamųjų dokumentų ir todėl buvo nepriimtini.

15 Be to, jis konstatavo, kad ieškovo reikalavimai, susiję su antrosios debeto avizos panaikinimu, buvo pateikti dėl vien patvirtinamojo dokumento, kuriuo patvirtintas antrasis generalinio sekretoriaus sprendimas, ir todėl taip pat buvo nepriimtini.

16 Bendrasis Teismas atmetė ieškovo reikalavimus panaikinti antrąjį generalinio sekretoriaus sprendimą kaip nepagrįstus.

17 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas byloje T-560/10 nurodė ieškovui padengti bylinėjimosi išlaidas, įskaitant laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūros išlaidas, o byloje T-431/10 nurodė kiekvienai šaliai padengti savo bylinėjimosi išlaidas, įskaitant laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūros išlaidas.

Apeliacinis skundas

18 Apeliantas Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek juo atmetami reikalavimai panaikinti antrąjį generalinio sekretoriaus sprendimą,

— nepatenkinus pirmojo reikalavimo, grąžinti bylą nagrinėti Europos Parlamento generaliniam sekretoriui, kad šis iš naujo teisingai nustatytų prašomą grąžinti sumą, ir

— priteisti iš Europos Parlamento bylinėjimosi išlaidas bylose T-431/10 ir T-561/10 ir proceso Teisingumo Teisme bylinėjimosi išlaidas.

19 Parlamentas prašo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš apelianto bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

20 Apeliantas pateikia penkis apeliacinio skundo pagrindus. Keturi pirmieji susiję motyvais, kuriais Bendrasis Teismas atmetė jo argumentus dėl antrojo generalinio sekretoriaus sprendimo panaikinimo. Penktasis pagrindas susijęs su tuo, kad Bendrasis Teismas iš jo priteisė bylinėjimosi išlaidas bylose T-431/10 ir T-560/10.

21 Parlamentas tvirtina, kad šie pagrindai yra nepriimtini arba nepagrįsti.

Dėl apeliacinio skundo pagrindų, susijusių su bylinėjimosi išlaidų priteisimu byloje T-431/10

22 Primintina, kad pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio antrą pastraipą apeliacinis skundas negali būti paduotas vien dėl teismo išlaidų dydžio arba šalies, kuriai buvo priteista jas atlyginti.

23 Nagrinėjamu atveju pažymėtina, kad skundžiamo sprendimo rezoliucinėje dalyje yra su byla T-431/10 susiję 3 ir 4 punktai, pagal kuriuos atitinkamai ši byla išbraukiama iš Bendrojo Teismo registro ir kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas minėtoje byloje.

24 Tačiau šiuo apeliaciniu skundu apeliantas ginčija tik skundžiamo sprendimo dalies, kuri susijusi su jo rezoliucinės dalies 4 punktu, motyvus dėl bylinėjimosi išlaidų.

25 Taigi, kaip matyti iš minėtos Teisingumo Teismo statuto nuostatos, šalies, kuriai buvo priteista atlyginti bylinėjimosi išlaidas, kontrolė nepatenka į Teisingumo Teismo kompetenciją (žr., be kita ko, Nutarties *Eurostrategies / Komisija*, C-122/07 P, EU:C:2007:743, 24 punktą).

26 Apeliacinio skundo reikalavimai, kiek jie susiję su bylinėjimosi išlaidų byloje T-431/10 priteisimu, yra nepriimtini. Todėl reikalavimai, kiek jie susiję su šia byla, turi būti atmesti.

Dėl apeliacinio skundo reikalavimų, kiek jie susiję su byla T-560/10

Šalių argumentai

27 Apeliantas, pirmojoje instancijoje nesėkmingai tvirtinęs, kad buvo suėjęs iš jo reikalaujamos skolos senaties terminas, teigia, jog Bendrasis Teismas pažeidė nagrinėjamam atvejui taikomas senaties termino taisykles. Iš tiesų, siekdamas nustatyti senaties termino pradžią Bendrasis Teismas, pirma, neteisingai aiškino 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (OL L 248, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 4 t., p. 74), iš dalies pakeisto 2006 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1995/2006 (OL L 390, p. 1, toliau – Finansinis reglamentas), 73a straipsnį ir 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles (OL L 357, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 4 t., p. 145), iš dalies pakeisto 2007 m. balandžio 23 d Komisijos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 478/2007 (OL L 111, p. 13, toliau – Įgyvendinimo reglamentas), 85b straipsnį.

28 Anot apelianto, pagal hierarchiškai viršesnę normą, t. y. Finansinio reglamento 73a straipsnį, numatytas penkerių metų senaties terminas, kiek jis taikomas laikotarpiui, per kurį turi būti nustatyta teisė į skolą, yra kitoks nei terminas, kuris nustatytas Įgyvendinimo reglamento 85b straipsnyje ir kuris taikomas tik

laikotarpiui, per kurį ši skola turi būti išieškota, antraip būtų pažeisti teisinio saugumo ir veiksmingos apsaugos principai. Taigi šių dviejų terminų pradžia negali būti ta pati, priešingai, nei konstatavo Bendrasis Teismas.

29 Antra, jeigu nebūtų pritarta tokiam aiškinimui, apeliantas pateikia prieštaravimą, pagrįstą šių dviejų reglamentų neteisėtumu, kiek juose pažeidžiami bendrieji principai, reguliuojantys senaties terminą, taip pat teisinio saugumo ir veiksmingos apsaugos principai ir skolininko teisės į gynybą. Trečia, apeliantas kaltina Bendrąjį Teismą atskirai nagrinėjus argumentą, kuris buvo jo pateiktas paremti pagrindui, susijusiam su senaties termino taisyklių pažeidimu, ir kuris buvo pagrįstas tuo, kad Parlamentas nesilaikė protingo termino skolai nustatyti.

30 Parlamentas tvirtina, kad šis pagrindas yra nepriimtinas, nes juo, pirma, apeliantas nurodo tuos pačius argumentus kaip ir pirmojoje instancijoje, pagal kuriuos buvo du senaties terminai. Antra, neteisėtumu pagrįstu prieštaravimu pirmą kartą remiamasi apeliaciniame procese.

31 Parlamentas pažymi, kad bet kokiu atveju minėtas pagrindas yra nepagrįstas, nes Bendrasis Teismas teisingai taikė visiškai aiškias Finansinio reglamento 73a straipsnio ir Įgyvendinimo reglamento 85b straipsnio nuostatas; šiais straipsniais rėmėsi pats apeliantas.

Teisingumo Teismo vertinimas

– Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo, kiek jis susijęs su Finansinio reglamento 73a straipsnio ir Įgyvendinimo reglamento 85b straipsnio aiškinimu, priimtinumo

32 Iš SESV 256 straipsnio, Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos ir Teisingumo Teismo procedūros reglamento 169 straipsnio matyti, kad apeliaciniame skunde turi būti tiksliai nurodytos sprendimo, kurį prašoma panaikinti, skundžiamos dalys ir teisiniai argumentai, konkrečiai pagrindžiantys šį prašymą. Šio reikalavimo netenkina apeliacinis skundas, kuriame nepateikiami net argumentai, konkrečiai skirti ginčijamame sprendime padarytai teisės klaidai identifikuoti, bet tik pakartojami arba pažodžiui perkeliami ieškinio pagrindai ir argumentai, kurie jau buvo pateikti Bendrajame Teisme.

33 Tačiau jei apeliantas ginčija Bendrojo Teismo pateiktą Sąjungos teisės aiškinimą arba jos taikymą, pirmojoje instancijoje nagrinėti teisės klausimai gali būti dar kartą nagrinėjami per apeliacinį procesą. Iš tiesų, jeigu apeliantas negalėtų pagrįsti savo apeliacinio skundo ieškinio pagrindais ir argumentais, kuriuos jis buvo pateikęs Bendrajame Teisme, minėtas procesas iš dalies netektų savo prasmės.

34 Taigi pirmuoju apeliacinio skundo pagrindu būtent siekiama užginčyti Bendrojo Teismo pateiktą Finansinio reglamento ir Įgyvendinimo reglamento aiškinimą, kuriuo atmestas pirmasis pagrindas pirmojoje instancijoje. Taip apeliantas abejoja šio teismo atsakymu, kurį jis konkrečiai pateikė į teisės klausimą skundžiamame sprendime ir kurį gali patikrinti Teisingumo Teismas per apeliacinį procesą.

35 Vadinasi, pirmasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti pripažintas priimtinu tiek, kiek jis susijęs su Bendrojo Teismo pateiktu Finansinio reglamento 73a straipsnio ir Įgyvendinimo reglamento 85b straipsnio aiškinimu.

– Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo, kiek jis susijęs su Bendrojo Teismo pateiktu Finansinio reglamento 73a straipsnio ir Įgyvendinimo reglamento 85b straipsnio aiškinimu, pagrįstumo

36 Pirma, primintina, kad pagal Finansinio reglamento 73a straipsnį, „[n]epažeidžiant konkrečių reglamentų nuostatų ir Tarybos sprendimo, susijusio su [Europos Sąjungos] nuosavų išteklių sistema, taikymo, [Sąjungos] teisėms į grąžintinas sumas trečiųjų šalių atžvilgiu bei trečiųjų šalių teisėms į

grąžintinas sumas [Sąjungos] atžvilgiu taikomas penkerių metų senaties terminas. Senaties termino apskaičiavimo data ir šio termino nutraukimo sąlygos nustatomos įgyvendinimo taisyklėse.“ Antra, pagal Įgyvendinimo reglamento 85b straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą „[Sąjungos] teisių į grąžintinas sumas trečiųjų šalių atžvilgiu senaties terminas pradedamas skaičiuoti pasibaigus galutiniam terminui, apie kurį skolininkui pranešama debeto avizoje“.

37 Siekdamas atmesti apelianto pagrindą, pagrįstą tuo, kad antrojo generalinio sekretoriaus sprendimo priėmimo dieną, 2010 m. spalio 7 d., buvo suėjęs Parlamento veiksmo, kuriuo buvo siekiama išsireikalauti ginčijamą sumą, senaties terminas pagal Finansinio reglamento 73a straipsnį, Bendrasis Teismas, pirma, konstatavo iš esmės skundžiamo sprendimo 39 ir 40 punktuose, kad, taikant šio straipsnio ir Įgyvendinimo reglamento 85b straipsnio nuostatas, senaties terminas prasidėjo pasibaigus galutiniam terminui, apie kurį apeliantui pranešta antrojoje debeto avizoje, t. y. 2011 m. sausio 20 d., o skundžiamo sprendimo 41 punkte priėjo prie išvados, kad 2010 m. spalio 7 d. nebuvo prasidėjęs senaties terminas ir kad jis tikrai nebuvo pasibaigęs šią dieną.

38 Antra, skundžiamo sprendimo 43 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad apeliantas taip pat siekė apkaltinti Parlamentą, jog jis pagal protingo termino principą nesilaikė reikalavimų, kuriais atsižvelgiant į esminį teisinio saugumo reikalavimą draudžiama tai, kad Sąjungos institucijos galėtų be galo vilkinti savo įgaliojimų įgyvendinimą. Bendrasis Teismas priminė, kad pareiga laikytis protingo termino vykdant administracines procedūras yra bendrasis Sąjungos teisės principas, kurio laikymąsi turi užtikrinti Sąjungos teisėjas ir kuris įtvirtintas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 1 dalyje kaip teisės į gerą administravimą sudedamoji dalis.

39 Manydamas, kad laikytis protingo termino reikia bet kokiu atveju, kai, jei nieko nenumatyta taikytinose teisės normose, teisinio saugumo arba teisėtų lūkesčių apsaugos principais draudžiama tai, jog Sąjungos institucijos galėtų veikti nesant jokio termino, skundžiamo sprendimo 45 ir 46 punktuose Bendrasis Teismas konstatavo, kad nagrinėjamu atveju nei Finansiniame reglamente, nei Įgyvendinimo reglamente nenustatytas terminas, per kurį turi būti pranešta apie debeto avizą, todėl jis turi patikrinti, ar Parlamentas laikėsi pareigų pagal protingo termino principą.

40 Skundžiamo sprendimo 47 ir 49 punktuose Bendrasis Teismas nusprendė, viena vertus, kad remiantis protingo termino principu galima kritikuoti laikotarpį nuo apelianto, kaip Europos Parlamento nario, įgaliojimų pabaigos 1999 m. iki antrojo generalinio sekretoriaus sprendimo priėmimo, 2010 m. spalio 7 d. Pirma, veiksmai, kuriais kaltinamas suinteresuotasis asmuo, buvo susiję su apskaitos dokumentais, turimais Europos Parlamento, kurio dėmesį, kalbant apie klaidų pavojų, turėjo patraukti 1999 m. liepos 13 d. apelianto raštas, kuriame buvo prašoma patikslinti išlaidų Parlamento nario padėjėjams susigrąžinimo tvarką.

41 Skundžiamo sprendimo 50 punkte Bendrasis Teismas priėjo prie išvados, kad Parlamento tyrimo procedūra galėjo būti pradėta anksčiau ir antrasis generalinio sekretoriaus sprendimas galėjo būti priimtas taip pat anksčiau, todėl Parlamentas pažeidė pareigas pagal protingo termino principą.

42 Vis dėlto jis nusprendė, kad pagrindas, paremtas protingo termino principo pažeidimu, turėjo būti atmestas, nes šio principo pažeidimas nelemia akto panaikinimo, nebent minėtu pažeidimu buvo paveiktos akto adresato teisės į gynybą įgyvendinimas. Tačiau skundžiamo sprendimo 52 punkte Bendrasis Teismas nurodė, kad šioje byloje apeliantas pateiktose pastabose dėl šio pažeidimo nepateikė jokio argumento, kuriuo būtų kaltinama jo teisės į gynybą pažeidimu.

43 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Finansinio reglamento 73a straipsnyje nustatyta bendroji taisyklė, kuria numatytas penkerių metų Sąjungos skolinių reikalavimų senaties terminas, ir, kad būtų nustatyta diena, į kurią turi būti atsižvelgiama norint apskaičiuoti šį terminą, daroma nuoroda į įgyvendinimo tvarką, kurią pagal šio reglamento 183 straipsnį turi priimti Europos Komisija.

44 Iš šių nuostatų matyti, kad, pirma, vien Finansinio reglamento 73a straipsniu negalima pagrįstai remtis siekiant nustatyti tai, kad suėjęs Sąjungos skolinio reikalavimo senaties terminas.

45 Antra, taip nustatydamas bendrąją taisyklę, kurioje įtvirtintas penkerių metų terminas, Sąjungos teisės aktų leidėjas manė, kad toks terminas buvo pakankamas apsaugoti skolininko interesams pagal teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių principus ir sudaryti galimybei, kad Sąjungos organai susigrąžintų nepagrįstai sumokėtas sumas. Kaip nurodė generalinis advokatas savo išvados 50 punkte, Finansinio reglamento 73a straipsniu siekiama laiko atžvilgiu apriboti Sąjungos galimybę pareikšti skolinius reikalavimus tretiesiems asmenims, kad būtų laikomasi gero finansų valdymo principo. Taigi 73a straipsnyje įtvirtintos taisyklės įgyvendinimo tvarka gali būti numatyta tik laikantis šių tikslų.

46 Šiuo klausimu Įgyvendinimo reglamento 85b straipsnyje nustatyta senaties termino pradžia – ji pradedama skaičiuoti pasibaigus galutiniam terminui, apie kurį skolininkui pranešta debeto avizoje, t. y. dokumente, kuriuo skolininkui pranešama apie skolos nustatymą, atliktą leidimus išduodančio pareigūno, ir kuriame nurodomas galutinis sumokėjimo terminas pagal Įgyvendinimo reglamento 78 straipsnį.

47 Kaip skundžiamo sprendimo 45 punkte nurodo Bendrasis Teismas, vis dėlto reikia konstatuoti, kad nei Finansiniame reglamente, nei Įgyvendinimo reglamente nepatikslinamas terminas, per kurį turi būti pranešta apie debeto avizą, skaičiuojamas nuo nagrinėjamos skolos susidarymo momento.

48 Tai turint mintyje, kaip tai buvo priminta skundžiamo sprendimo 44 punkte, teisinio saugumo principas reikalauja, kad jeigu nieko nenumatyta taikytinose teisės normose, atitinkama institucija praneštų apie debeto avizą per protingą terminą. Iš tiesų, leidimus išduodantis pareigūnas, kuris debeto avizoje turi nustatyti galutinį mokėjimo terminą, kuris pagal patį Įgyvendinimo reglamento 85b straipsnį yra senaties termino pradžia, galėtų laisvai nustatyti šio termino pradžią, nesiedamas jos su aptariamos skolos susidarymo momentu; tai akivaizdžiai prieštarautų teisinio saugumo principui ir Finansinio reglamento 73a straipsnio tikslui.

49 Šiuo klausimu atsižvelgiant į Finansinio reglamento 73a straipsnį reikia pripažinti, kad pranešimo apie debeto avizą terminas turi būti laikomas neprotingu, jei šis pranešimas pateikiamas vėliau nei per penkerius metus nuo tada, kai institucija įprastai galėjo pareikalauti skolos. Šią prielaidą galima paneigti, tik jei aptariama institucija nustato, kad, nepaisant jos atidumo, vėluojama dėl skolininko elgesio, be kita ko, jo vilkinimo veiksmų arba nesąžiningumo. Nesant tokių įrodymų, reikia konstatuoti, kad institucija pažeidė pareigas pagal protingo termino principą.

50 Nagrinėjamu atveju, kaip skundžiamo sprendimo 46–50 punktuose nurodė Bendrasis Teismas, Parlamentas priėmė antrąjį generalinio sekretoriaus sprendimą ir antrąją debeto avizą ir apie šiuos dokumentus pranešė tik 2010 m. spalio mėn., nors apelianto, kaip Europos Parlamento nario, įgaliojimai pasibaigė 1999 m., Parlamentas apie nagrinėjamas faktines aplinkybes sužinojo 2005 m. kovo 18 d., t. y. kai jam buvo perduota OLAF galutinė išvada, ir jis iki šios dienos turėjo su šiomis faktinėmis aplinkybėmis susijusius apskaitos dokumentus. Nesant įrodymų dėl suinteresuotojo asmens elgesio, kuriuo būtų galima paaiškinti šį vėlavimą, Bendrasis Teismas teisingai konstatavo, kad nagrinėjamu atveju Parlamentas pažeidė pareigas pagal protingo termino principą.

51 Tačiau skundžiamo sprendimo 51 ir 52 punktuose nurodęs, kad dėl protingo termino principo pažeidimo negalima panaikinti antrojo generalinio sekretoriaus sprendimo, nes apeliantas neįrodė, jog minėtu pažeidimu buvo paveiktos teisės į gynybą, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į padarinius, kuriuos reikia kildinti iš protingo termino pažeidimo, nors Sąjungos teisės aktų leidėjas priėmė bendrą nuostatą, pagal kurią Sąjungos institucijos turi pradėti veikti per nustatytą terminą.

52 Iš tiesų, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 45 punkte, priimdamas bendrąją taisyklę, pagal kurią, kaip tai matyti iš Finansinio reglamento 73a straipsnio, Sąjungos skoliniams reikalavimams tretiesiems asmenims taikomas penkerių metų senaties terminas, Sąjungos teisės aktų leidėjas norėjo suteikti

galimiems Sąjungos skolininkams garantiją, kad praėjus šiam terminui pagal teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos reikalavimus iš esmės jiems nebus taikomos tokių skolų išieškojimo priemonės ir jie neprivalės įrodyti, jog nėra skolingi.

53 Taigi reikia atsižvelgti į taip aiškiai Sąjungos teisės aktų leidėjo išreikštą valią laiko atžvilgiu apriboti institucijų galimybę išsiieškoti Sąjungos skolas iš trečiųjų asmenų siekiant nustatyti padarinius, kuriuos sukeltų vienos iš institucijų pareigų, joms tenkančių pagal protingo termino principą, pažeidimo konstatavimas.

54 Atsižvelgiant į teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos reikalavimus, kuriais pagrįsta ši teisės aktų leidėjo valia, skundžiamo sprendimo 51 punkte Bendrojo Teismo priminta teismo praktika, pagal kurią protingo termino principo pažeidimas nelemia ginčijamo akto panaikinimo, nebent minėtu pažeidimu buvo paveiktos teisės į gynybą, neturi reikšmės.

55 Šiomis aplinkybėmis, kadangi nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas konstatavo, kad Parlamentas pažeidė savo pareigas pagal protingo termino principą, jis, nepadarydamas teisės klaidos, negalėjo nenuspręsti panaikinti antrąjį generalinio sekretoriaus sprendimą dėl to, kad apeliantas nesirėmė teisių į gynybą pažeidimu.

56 Darytina išvada, kad Bendrasis Teismas neteisingai atmetė pirmąjį apelianto pagrindą.

57 Atsižvelgiant į visus šiuos motyvus, net nenagrinėjus kitų bylos šalių argumentų ir pagrindų, reikia panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek jis susijęs su byla T-560/10.

Dėl ieškinio Bendrajame Teisme

58 Remdamasis Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmos pastraipos antru sakiniu Teisingumo Teismas, panaikinęs Bendrojo Teismo sprendimą, gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima padaryti.

59 Šiuo atveju Teisingumo Teismas mano, kad dėl R. Nencini pateikto ieškinio dėl ginčijamų teisės aktų panaikinimo šioje bylos stadijoje galima priimti galutinį sprendimą.

60 Pirmajam apelianto pagrindui, susijusiam su senaties terminu ir protingo termino principo pažeidimu, turi būti pritarta dėl šio sprendimo 48–50 punktuose nurodytų motyvų.

61 Todėl reikia panaikinti antrąjį generalinio sekretoriaus sprendimą ir antrąją debeto avizą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

62 Pagal Procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas arba jeigu jis yra pagrįstas ir pats Teisingumo Teismas priima galutinį sprendimą byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia šis teismas.

63 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Tačiau Teismas gali nuspręsti, kad, be savo bylinėjimosi išlaidų, šalis padengia dalį kitos šalies bylinėjimosi išlaidų, jeigu tai pateisinama atsižvelgiant į nagrinėjamos bylos aplinkybes.

64 Nagrinėjamu atveju reikia pažymėti, kad, pirma, apelianto apeliaciniame skunde nurodyti reikalavimai, susiję su byla T-431/10, nebuvo patenkinti. Antra, apeliaciniame skunde nurodytiems Parlamento pagrindams, susijusiems su byla T-560/10, nebuvo pritarta. Todėl kadangi kiekviena šalis prašė priteisti iš kitos šalies bylinėjimosi išlaidas, Parlamentas padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jo priteisiamos trys ketvirtosios apelianto per šį apeliacinį procesą patirtų bylinėjimosi išlaidų.

65 Bylinėjimosi išlaidas, susijusias su bylos T-560/10 nagrinėjimu pirmojoje instancijoje, padengia Parlamentas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **Panaikinti Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Nencini / Parlamentas* (T-431/10 ir T-560/10, EU:T:2013:290) tiek, kiek jis susijęs su byla T-560/10.**

2. **Panaikinti 2010 m. spalio 7 d. Europos Parlamento generalinio sekretoriaus sprendimą dėl tam tikrų nepagrįstai sumokėtų sumų, kurias ieškovas, buvęs Europos Parlamento narys, gavo kaip kelionės išlaidų ir išlaidų Parlamento nario padėjėjams grąžinimą, išieškojimo ir 2010 m. spalio 13 d. Parlamento Finansų generalinio direktorato generalinio direktoriaus debeto avizą Nr. 315653.**

3. **Europos Parlamentas, be savo bylinėjimosi išlaidų, padengia tris ketvirtąsias Riccardo Nencini per šį apeliacinį procesą patirtų bylinėjimosi išlaidų.**

4. **Europos Parlamentas padengia bylinėjimosi išlaidas, susijusias su bylos T-560/10 nagrinėjimu pirmojoje instancijoje.**

5. **Atmesti likusią apeliacinio skundo dalį.**

Parašai.